

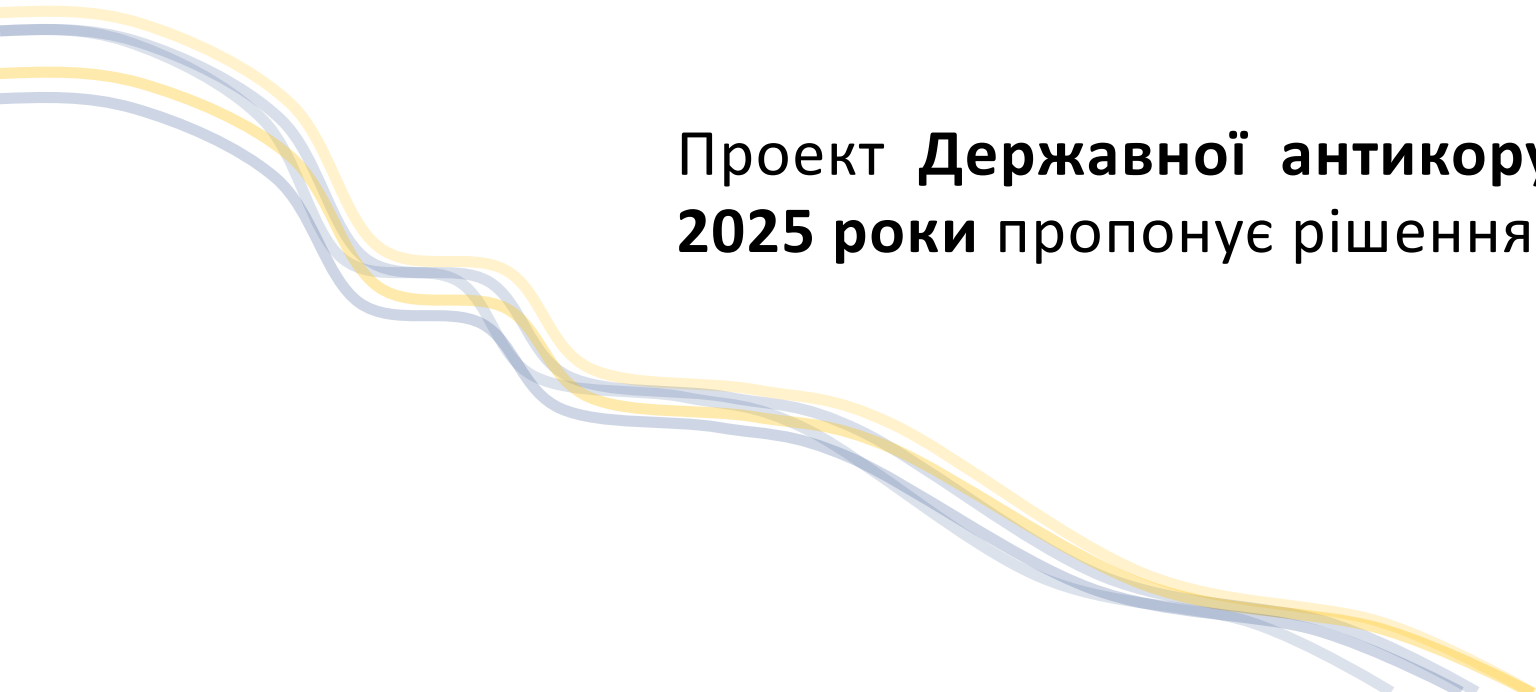
НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

Державна антикорупційна програма на 2023-2025 роки

**Підрозділ 2.5. Будівництво, земельні
відносини**

§ 2.5.1. Проблема. Непублічність інформації у сфері містобудування та землеустрою обумовлює корупцію та можливість здійснювати будівництво всупереч вимогам законодавства

Проект **Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки** пропонує рішення таких проблем.

ПРОБЛЕМА 1:

Запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва не завершено в заплановані строки, а існуючий функціонал цієї системи має недоліки.

РІШЕННЯ:

- 1) Систематизувати та надати публічний **доступ** до всієї чинної містобудівної документації, інтегрувавши її до складу Системи;
- 2) Запровадити в роботу сервіс **валідації** та публічного обговорення проектів містобудівної документації на порталі Системи;
- 3) Забезпечити інтеграцію та електронну інформаційну **взаємодію** між Системою та Державним реєстром речових прав на нерухоме майно, Державним земельним кадастром та Електронним реєстром об'єктів культурної спадщини;
- 4) Ухвалити **закон**, що забезпечить функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва в частині надання адміністративних послуг.

ПРОБЛЕМА 2:

Унесення даних до публічних реєстрів та систем відбувається непослідовно та неузгоджено, єдина платформа баз даних та реєстрів відсутня, при цьому доступ до містобудівної документації обмежений.

РІШЕННЯ:

- 1) Ухвалити **закон**, що передбачає створення та функціонування Єдиного електронного містобудівного кадастру;
- 2) Ввести в експлуатацію **Єдиний електронний містобудівний кадастр**, що передбачає автоматизацію адміністративних послуг у сфері містобудівної діяльності та ведення державного реєстру містобудівної документації у його складі;
- 3) Забезпечити **взаємний обмін** та інтеграцію даних Єдиного електронного містобудівного кадастру, Державного земельного кадастру, Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Електронного реєстру об'єктів культурної спадщини, Державного лісового кадастру, Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

ПРОБЛЕМА 3:

Існують широкі можливості для неправомірного впливу на зміст містобудівних умов і обмежень при їх формуванні

РІШЕННЯ:

Забезпечити можливість **автоматичного формування** містобудівних умов і обмежень за он-лайн запитом через платформу Єдиного електронного містобудівного кадастру у формі витягу.

ПРОБЛЕМА 4:

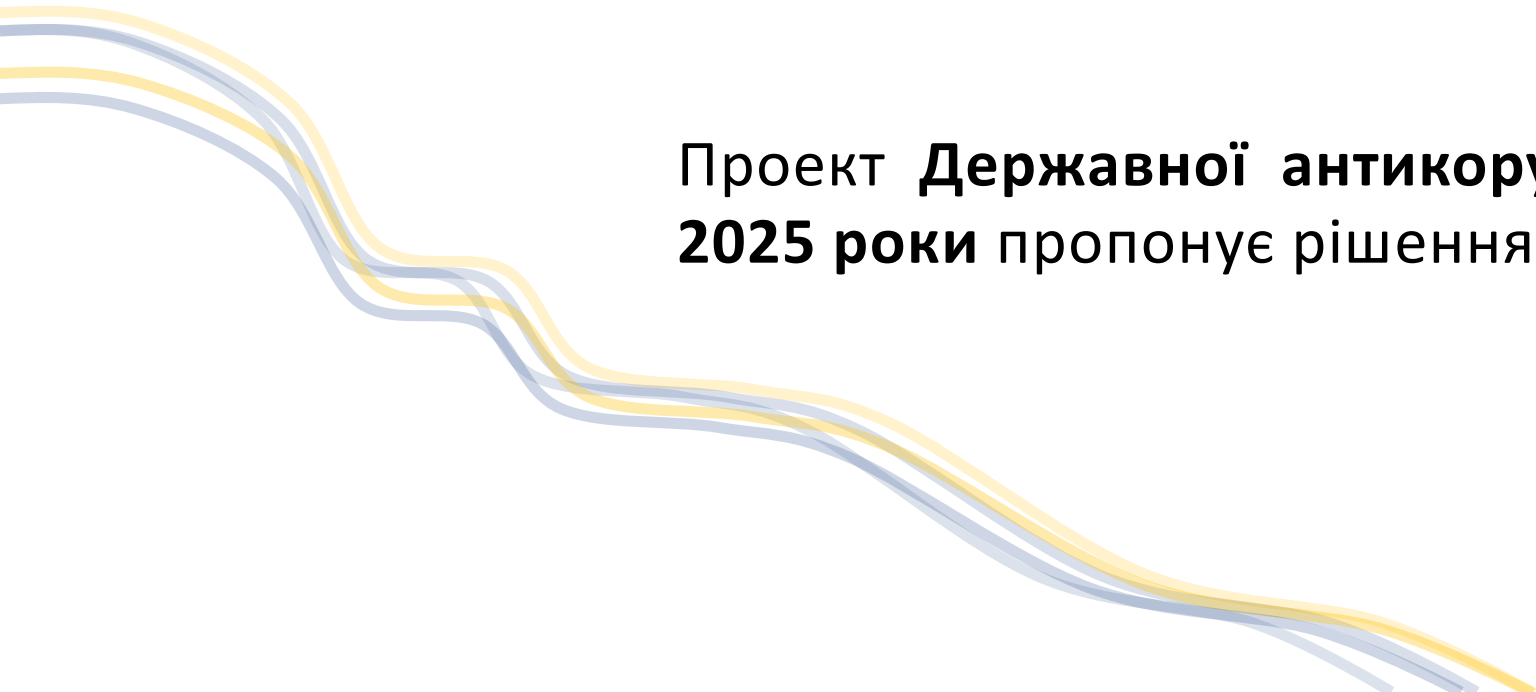
Неузгодженість планів просторового розвитку території (містобудівної документації) та програм соціально-економічного розвитку територіальної громади

РІШЕННЯ:

Ухвалити закон, що передбачає:

- реалізацію містобудівної документації шляхом розроблення, затвердження і виконання відповідних Планів реалізації заходів;
- узгодження положень програм економічного та соціального розвитку та Планів реалізації заходів органом, що затверджує містобудівну документацію;
- недопущення змін до Плану реалізації заходів в частині перенесення термінів та черговості реалізації окремих частин проектів у сфері розвитку соціальної та інженерної інфраструктури;
- обов'язкове оприлюднення Плану реалізації заходів органом, що затверджує відповідну містобудівну документацію.

§ 2.5.2. Проблема. Відсутність публічної інформації щодо об'єктів культурної спадщини та колізії у містобудівному і пам'яткоохоронному законодавстві призводять до зловживань та забудови пам'яток культурної спадщини

Проект **Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки** пропонує рішення таких проблем.

ПРОБЛЕМА 1:

Відсутність публічно доступного, достовірного (визнаного державою) та повного джерела інформації щодо об'єктів культурної спадщини

РІШЕННЯ:

- 1) Створити та забезпечити належне функціонування Електронного реєстру об'єктів культурної спадщини;
- 2) Оприлюднити оновлені Державний реєстр нерухомих пам'яток України та Перелік об'єктів культурної спадщини, у вигляді єдиних документів;
- 3) Привести у відповідність до законодавства Порядок визнання населеного місця історичним;
- 4) Оновити Список історичних населених місць за результатами інвентаризації та моніторингу об'єктів, що стали підставою для внесення до Списку.

ПРОБЛЕМА 2:

Режими і межі історичних ареалів населених місць, межі і режими використання зон охорони об'єктів культурної спадщини чітко невстановлені та невинесені в натуру

РІШЕННЯ:

Ухвалити закон, що передбачає :

- визначення поняття, складу та процедури розроблення історико-архітектурних опорних планів;
- встановлення в складі історико-архітектурного опорного плану правових режимів використання історичних ареалів, режимів використання зон охорони об'єктів культурної спадщини, затверджених науково-проектною документацією;
- винесення межі історичних ареалів, меж зон охорони об'єктів культурної спадщини в натуру;

ПРОБЛЕМА 3:

Відсутній чіткий порядок надання дозволів і погоджень у сфері охорони культурної спадщини та не визначено вичерпний перелік документів, які необхідно подавати для отримання дозволу/погодження

РІШЕННЯ:

Ухвалити закон, що визначає:

- повноваження та функції уповноважених органів охорони культурної спадщини при наданні дозволів, погоджень, затверджень, відмов;
- встановлює порядок надання таких відповідей, з установленням строків, необхідного переліку документів та підстав для погодження або відмови;
- запроваджує відповідальність осіб за недотримання строків надання відповіді.

ПРОБЛЕМА 4:

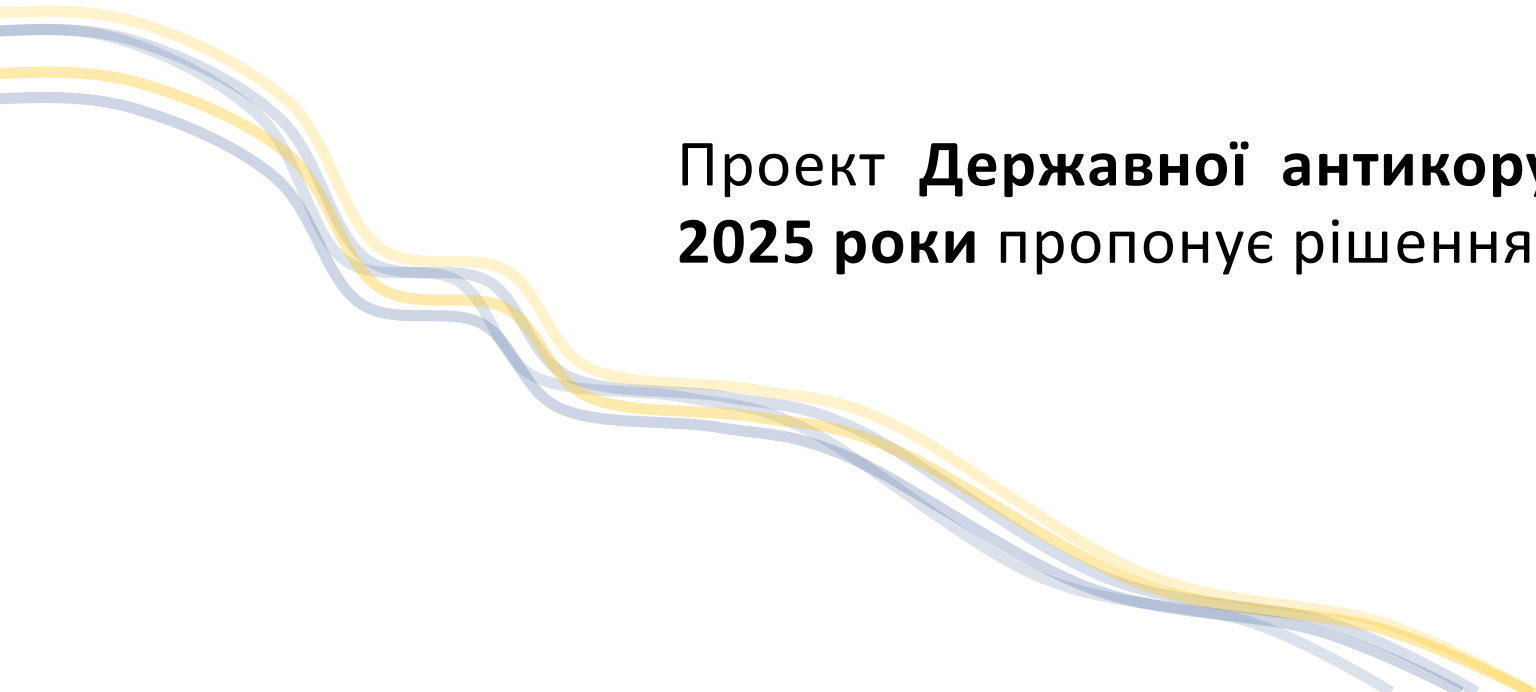
Уповноваженим органам охорони культурної спадщини надаються широкі дискреційні повноваження там, де має бути виключно обов'язок діяти певним чином.

РІШЕННЯ:

Ухвалити закон, що передбачає:

- обов'язок вживати заходів для збереження пам'яток, усунення ризиків їхнього руйнування та притягнення винних до відповідальності за порушення пам'яткоохоронного законодавства;
- передбачити відповідальність посадових осіб уповноважених органів охорони культурної спадщини за невжиття заходів та за невиконання обов'язків у сфері охорони культурної спадщини;
- забезпечити публічність усіх ужитих заходів, прийнятих рішень, виданих дозволів, погоджень, розпоряджень щодо об'єкта культурної спадщини на офіційному сайті Міністерства культури та інформаційної політики України та в Електронному реєстрі об'єктів культурної спадщини.

§ 2.5.3. Проблема. Недосконала система державного контролю та регулювання у будівництві стимулює появу корупційних практик.

Проект **Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки** пропонує рішення таких проблем.

ПРОБЛЕМА 1:

Недієвість механізму недержавного контролю за будівництвом об'єктів, а також відсутність механізму притягнення до відповідальності суб'єктів такого контролю (виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури).

РІШЕННЯ:

- 1) Ухвалити **закон**, яким визначено перелік **найбільш суттєвих порушень** вимог законодавства, будівельних норм, нормативно-правових актів та/або нормативних документів у сфері містобудування, обов'язковість застосування яких встановлено законодавством;
- 2) Ухвалити **Постанову**, що встановлює перелік **грубих (істотних) порушень** вимог законодавства, будівельних норм, та передбачає чіткі **строки** позбавлення кваліфікаційного сертифіката за кожне грубе порушення.

ПРОБЛЕМА 2:

Недосконалість законодавства у сфері фінансування в об'єкти житлового будівництва.

РІШЕННЯ:

Ухвалити закон, що передбачає:

- функціонування організаційної структури фонду фінансування будівництва лише в складі банківських установ;
- встановлює належний контроль за управителями з боку Національного банку України;
- встановлює належний контроль за виконанням забудовником графіку будівництва житла та цільовим використанням коштів шляхом авансування забудовнику коштів згідно з етапами будівництва та фінансування забудовника шляхом сканування операцій на рахунку.

ПРОБЛЕМА 3:

Неврегульованість порядку здійснення перевірки документації для отримання документів дозвільного характеру у сфері будівництва, вибірковість проведення перевірок у сфері містобудування, а також недосконалий механізм притягнення до відповідальності за порушення у сфері містобудування

РІШЕННЯ:

- 1)** На рівні закону передбачити обов'язкове здійснення перевірки достовірності, повноти та відповідності документації при видачі документа дозвільного характеру, що дає право на виконання будівельних робіт;
- 2)** Установити строк для проведення цієї перевірки та обов'язковість перевірки повноти пакета документів від заявника;
- 3)** Передбачити відповідальність працівників уповноважених органів архітектурно-будівельного контролю за нездійснення такої перевірки.

ПРОБЛЕМА 4:

Широке коло дискреційних повноважень органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду передбачене на законодавчому рівні

РІШЕННЯ:

- 1) Замінити диспозитивні норми на чіткий порядок дій у конкретних ситуаціях чи випадках;
- 2) На рівні закону встановити обов'язок не лише діяти певним чином та протягом установленого строку, а й обов'язок здійснювати контроль за виконанням прийнятих рішень/ужитих заходів;
- 3) Передбачити чіткий перелік документів для надання кожного виду, чіткий перелік підстав для погодження, відмови у видачі документа, повернення на доопрацювання, а також чіткі підстави та порушення для видачі припису або застосування санкцій.

ПРОБЛЕМА 5:

Ускладнені доступ до інженерної і транспортної інфраструктури та підключення нових об'єктів будівництва до мереж

РІШЕННЯ:

- 1) Впровадити процедуру "єдиного вікна" при наданні послуг з приєднання до мереж суб'єктів всіх природних монополій;
- 2) Встановити уніфікований порядок приєднання до інженерних мереж та єдині підходи до визначення плати за приєднання;
- 3) Забезпечити отримання інформації щодо наявної потужності (перспектив її збільшення) та відстані і маршрутів до місць забезпечення потужності автоматично з Єдиного електронного містобудівного кадастру

ПРОБЛЕМА 6:

Непрозора процедура відбору та моніторингу інвестиційних програм і проектів, що реалізуються за рахунок коштів Державного фонду регіонального розвитку.

РІШЕННЯ:

- 1) Запроваджено єдині для всіх регіонів терміни подання та оцінки проектів;
- 2) Запровадити електронний документообіг, що передбачатиме електронну подачу заявок та онлайн-платформу з оцінки проектів і програм;
- 3) Виключено зі складу комісії для оцінки та відбору програм і проектів депутатів ВРУ та місцевих рад;
- 4) Запроваджено механізм залучення незалежних експертів для оцінки проектів на умовах оплатності

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
КОРУПЦІЇ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!